

Stromy života

The Trees of Life

Hana Daňková

Domov důchodců Bystřany, Pražská 236, 41761 Bystřany, pracoviště ergoterapie
e-mail: hanakadasova@dd-bystřany.cz

Citace: DAŇKOVÁ, Hana. Stromy života. Ergoterapie: Teorie a praxe [online]. 2023, 1(4), 27–28. ISSN 3029-5025.
Dostupné z: <https://ergoterapie.cz/casopis-ergoterapie-teorie-a-praxe/1-2023/>

Vzpomínky byly tématem, kterým jsme se v domově důchodců v Bystřanech zabývali v rámci českoněmecké spolupráce. V minulosti se nám podařilo uskutečnit projekt Vzpomínkové kufry. Inspirací nám byla autorka reminiscenční terapie angličanka Pam Schweitzer. Dnes jsme již kufry, které byly součástí projektu a s ním souvisejících výstav, vrátili majitelům nebo rodinám autorů. Dalším zdařilým projektem v oblasti reminiscenční terapie byla tvorba vzpomínkových alb technikou scrapbook. Vzhledem k úspěšnostem obou projektů jsme se rozhodli využít osvědčené metody a další úspěšný projekt byl na světě. Rozhodli jsme se pro název Stromy života.

Projekt Stromy života vznikl ve spolupráci dvou partnerských zařízení. Jednalo se o zařízení pro seniory – Domov důchodců Bystřany a Sozial Kulturelles Zentrum Dresden-Leubnitz. Smyslem projektu bylo zhotovení obrazu stromu zachycující etapy života seniora. Kladli jsme důraz na spolupráci s rodinami, které nám pomohly se zpracováním vzpomínek u osob trpících demencí. Vlastní vzpomínky jsou pro nás vzácností, bývají osobní, intimní a jsou naším vnitřním bohatstvím, proto jsme projekt uchopili tak, aby dílo, které vytvoříme, nesloužilo jen jako dekorace, ale zároveň otevřelo brány dalšímu vzpomínání. Důležitým aspektem tvorby bylo výtvarné pojetí projektu. Bylo pro nás důležité, aby vzpomínky byly dobře výtvarně ukotveny. Proto byli autoři výtvarné části proškoleni v různých výtvarných technikách.

Hlavní část projektu následovala po proškolení, jednalo se o sdílení vzpomínek. Vzorový obraz byl vytvořen s klientkou Domova důchodců Bystřany, s paní Marií P. Díky vzpomínkám nám dovolila nahlédnout do svého života. „Do obecné školy jsem nastoupila v Křenovicích a do měšťanky pak do Kojetína.“

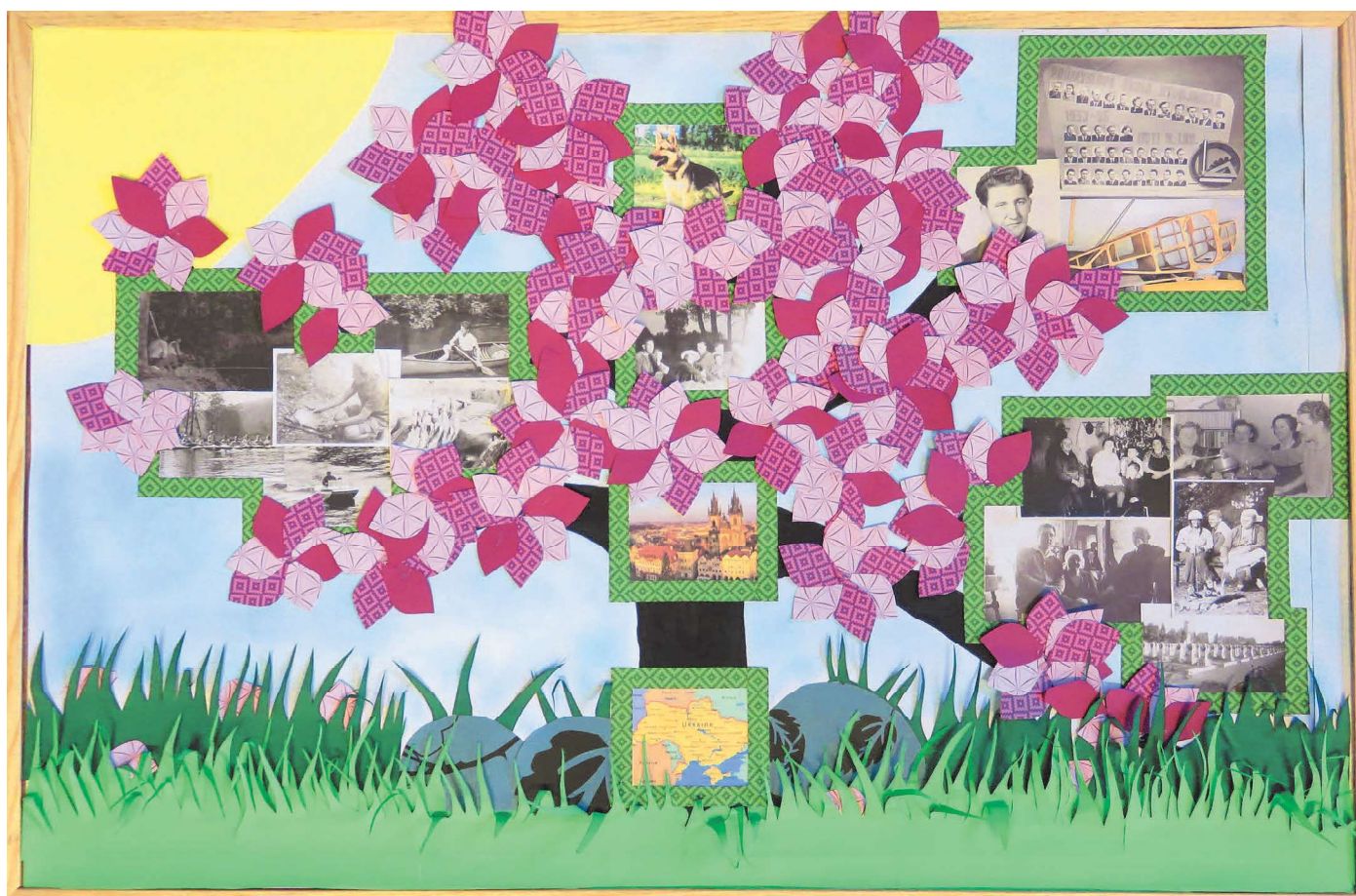
Obrázek 1 Strom života paní Marie P.

V Křenovicích se narodil i můj o šest let mladší bratr Alois. Osud mou maminku, mě a bratra zavedl v mých 12 letech na sever Čech do obce Razice.“ Uvedla paní Marie P. při vzpomínkách na dětství. Výtvarnou část ztvárnila koordinátorka projektu ve spolupráci s paní Marií P. Nápad vepsat životní příběh do siluety stromu obě nadchl. Obraz byl tvořen koláží z fotografií. Detaily doplnily autorské výšivky. Dílo se tak stalo vzorem pro ostatní osoby zapojené do projektu.

Tvorba stromů byla realizovaná v Domově důchodců Bystřany a zároveň i v partnerském zařízení v Německu. Koordinátorka v rámci třídní stáže v partnerském zařízení měla možnost si vyzkoušet vzpomínání i s německými klienty. Na německé půdě byl velmi ochotný personál, který pomáhal v překonání jazykové bariéry.

V Drážďanech bylo vytvořeno 9 Stromů života, v Bystřanech 12. Výsledky jsou nadále vidět na výstavách, které jsou stále aktuální. Výstavy se vždy setkávají s pozitivním ohlasem návštěv. Často nás návštěvníci výstav kontaktují s tím, že poznali osobu z obrazu a zda se s ní mohou setkat. Rovněž se s pozitivním ohlasem setkala výstava v německém zařízení. Smyslem výstav je i inspirace pro jiná zařízení, kde by se reminiscenční terapii chtěli věnovat.

Říká se, že vzpomínky nám nikdo nevezme. Jsou naší nedílnou součástí. Dovolte vašim klientům zobrazit vám jejich život. Strom života, který vznikne ze vzpomínek seniora a vašeho společného výtvarného pojetí, bude vašim společným dílem. Strom se souhlasem seniora zavěste do pokoje a dovolte mu prezentovat, jak krásný a zajímavý má život.

Obrázek 2 Strom života pana M.